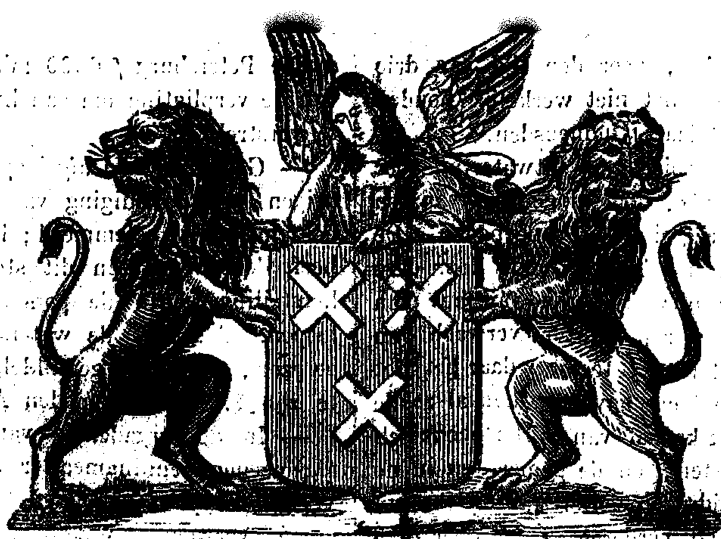
№ 3. 1851.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 9 JANUARIJ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 6den Januarij.

In den avond van den 3den hebben de gezamentlijke ministers hun ontslag aan den President der Republiek ingezonden. De naaste aanleiding tot dezen stap der ministers, die na de laatstelijk bij herhaling door hen geleden nederlagen geenszins onverwacht is, schijnt gelegen te zijn in de houding, die de vergadering in hare zitting van den 3den te hunnen aanzien heeft aangenomen. Alstoen heeft namelijk de afgevaardigde *Napoleon Bonaparte* verlangd eene interpellatie te doen wegens zekere, het regt der vergadering om over de troepen in Parijs te beschikken, in twijfel stellende instructiën, die de generaal *Changarnier* aan de onder zijn bevel staande troepen zou gegeven hebben, en die als zoodanig door de ministériële *Patrie* openbaar gemaakt waren. In weerwil van het verzoek der ministers van binnenlandsche zaken en van oorlog, dat deze interpellatiën ten minste één dag zouden worden uitgesteld, heeft de vergadering bepaald dat dezelve onmiddellijk zouden plaats hebben. De generaal *Changarnier*, die mede tegen het verleenen van uitstel gestemd had, heeft daarop eenige inlichtingen gegeven, en verklaard, dat de bedoelde, door de *Patrie* medegedeelde instructiën nooit bestaan hadden en ten eenen male verdicht waren, terwijl hij tevens er bijvoegde, dat in alle van het hoofdkwartier des opperbevelhebbers uitgegane instructiën, ten allen tijde het constitutionnele regt der vergadering ten aanzien van het requireren van troepen geëerbiedigd was en steeds zou worden. Deze verklaring van den generaal tusschen wien en de bewindslieden, gelijk men weet, steeds zekere spanning heeft bestaan, werd met uitbundige toejuichingen ontvangen, en de vergadering besloot met bijna algemeene stemmen eenvoudig tot de orde van den dag over te gaan.

Het schijnt voornamelijk de weigering der vergadering om in dezen het gevraagde uitstel te verleenen, geweest te zijn, die de ministers van hunnen meer en meer verminderenden invloed overtuigd en hen bewogen heeft om thans hun ontslag te nemen. Men meent overigens dat, zoo zij daarmede nog gedraald mogten hebben, zij toch zeker den volgenden dag tot hetzelfde besluit zouden hebben moeten komen, ten gevolge van de benoemingen van presidenten en secretarissen in de bureaux voor de maand Januarij, welke den 4den hebben plaats gehad en over het algemeen in eenen zeer vijandigen geest tegen het bewind zijn uitgevallen.

Omtrent de zamenstelling van het ministerie is tot heden niets beslist. Gisteren werd een ministerraad op het Elysée gehouden, waarin de ministers verklaarden bij hun voornemen om af te treden te blijven; ook de prefect van policie *Carlier* heeft zijn ontslag gevraagd, doch de President heeft nog geen der aangeboden demissiën aangenomen. Volgens de geruchten gisteren avond in omloop, zouden de heeren *Baroche*, *Romain Desfossés*, *Bouher* en *Bineau*, ministers van binnenlandsche zaken, marine, justitie en openbare werken, vast besloten zijn tot geene nieuwe combinatie te willen behooren, waarover hunne ambtgenooten de heeren *Fould*, *Schramm*, *Parieu*, *Lahitte* en *Dumas* zich nog welligt zouden laten vinden.

— De commissie, van regeringswege belast met een onderzoek betrekkelijk het muntstelsel, heeft den heer *Thiers* tot haren rapporteur benoemd; in dat verslag zal waarschijnlijk worden voorgeslagen, een' enkelen standaard te behouden en wel den zilveren, waardoor het goud dan aan den koers van den dag zal onderhevig worden.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 56,25; 5 pCt. 94,25; Nap. renten 99; Rom. L. 76⅜.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 6den Januarij.

Het departement van buitenlandsche zaken te Petersburg heeft bekend gemaakt, dat, volgens de nieuwe door de Nederlandsche regering uitgevaardigde wetten op handel en scheepvaart, waarbij de differentiële regten voor de Nederlandsche vlag worden afgeschaft, welke die vlag ten nadeele van de koopvaart van andere natiën begunstigden, daardoor thans de Russische schepen in de Nederlandsche havens zullen behandeld worden als de nationale, zoowel bij de directe als indirecte vaart, en derhalve als vervallen kunnen worden beschouwd de punten 1, 2, 3 van art. VII van het op 13 September 1846 met de Nederlandsche regering gesloten handelsverdrag, waarbij de indirecte Russische scheepvaart met een regt wordt bezwaard.

— Uit Petersburg schrijft men van 21 December. De nieuwe vaste brug over de Newa werd gisteren plegtig ingewijd. Nadat de Russische priesterschap zegen over haar had uitgesproken, ging de keizer er over. Hem volgde een luisterlijke hofstoet, dan de handelstand en eindelijk het publiek, zoo dat binnen weinig minuten wel 50,000 menschen over de brug waren gegaan. Daarna is de brug voor voetgangers en rijtuigen opengesteld. Het is een ontzagwekkend bouwwerk, dat, vooral des avonds met 22 gaz-lantaarnen, ieder met 30 vlammen, een prachtig gezigt oplevert.

— Den 3. dezer zijn de Pruissische Kamers weder bijeengekomen, na eene schorsing van eene maand. In de Eerste Kamer begroette de voorzitter zijne medeleden met eene aanspraak, die eene afkeuring van de staatkunde der Regering in de Duitsche aangelegenheid, scheen in te houden. De Kamer besloot in de volgende zitting, na mededeelingen der Regering over de gesteldheid der zaken ontvangen te hebben, over het antwoordadres op de troodrede te beraadslagen, en verwierp een voorstel om met verklaring van vertrouwen op de Regering, over het adres tot de orde van den dag over te gaan. De beraadslaging over het adres zal eerst den 9. of 10. ek. kunnen beginnen.

De Tweede Pruissische Kamer besloot den 7. de beraadslaging over het adres aan te vangen, tegen den wensch van vele ministeriele leden, die wegens de na het uitspreken der troonrede geheel veranderde omstandigheden, ditmaal de troonrede onbeantwoord wilden laten. Bij de Kamer is een wetsontwerp ingekomen, houdende eene nieuwe inkomsten-belasting, die 's rijks middelen met 1,767,000 thaler zou vermeerderen. Ook door de herkiezing van haar voorzitter en ondervoorzitter, graaf *Schwerin* en den heer *Simson*, heeft de Kamer eene voor het ministerie ongunstige gezindheid betoond.

— Uit Dresden schrijft men dat vorst *Schwarzenberg* uit Berlijn teruggekeerd is, zonder het doel zijner reis bereikt te hebben. Oostenrijk zou, namelijk, de kleinere Staten van het uitvoerend bewind willen uitsluiten, en alleen de Middelstaten, onder zekere voorwaarden, tot deelneming daaraan toelaten, terwijl Pruissen daarentegen, bijaldien het plan van een dualismus moest worden opgegeven, de deelneming van al de Staten, ook de kleinere, aan het uitvoerend bewind en hunne gelijkstelling te dezen opzigte met de Koningrijken wil. Oostenrijk schijnt de rol van Duitschlands eenigen bevrediger voor zich te eischen, en zijne politiek te willen doen bovendrijven. *Schwarzenberg* heeft zich den 2 dezer van Dresden naar Weenen begeven.

— Te Kassel was de stemming op den nieuwjaarsdag zeer somber, want de maatregel der inlegering werd dien morgen, gedurende den kerktijd, weder uitgebreid, en bij alle regterlijke en burgerlijke ambtenaren, de leden van de Commissie uit de landstenden, en de stafofficieren der ontbonden burgerwacht, werden tien militairen ter huisvesting en verpleging gezonden. Ook de eerste burgemeester, die reeds vijf en dertig man te huisvesten had, heeft er nog tien bij gekregen. Een burger, die zich op dreigenden toon tegen Beijersche soldaten uitliet, is door een krijgsraad tot het ontvangen van vijf en twintig stokslagen veroordeeld.

Volgens berigten uit Kassel van den 4den dezer werden den volgenden dag de eerste troepen van het naar Holstein bestemde Oostenrijksche korps verwacht. De in en om Kassel liggende bondstroepen zouden hunne standplaatsen voor een gedeelte tijdelijk verlaten, om voor het gemelde korps bij zijnen doortogt plaats te maken.

— Uit Rendsburg wordt gemeld, dat aan eene dagorder in het leger, den 1 dezer door den opperbevelhebber *von der Horst* uitgevaardigd, deze woorden voorkomen: « Terwijl ik het leger mijne opregte gelukwenschen met het nieuwe jaar breng, uit ik tevens de overtuiging, dat het alle te verwachten ernstige gebeurtenissen met moed en volharding zal weten te gemoet te gaan."

— Een Oostenrijksch regiment is den 3den te Darmstadt binnengekomen, om den volgenden dag naar Rastadt te vertrekken. De groothertog heeft deze troepen in oogenschouw genomen.

— Uit Verona is te Weenen berigt ontvangen, dat *Radetzky*, toen hij den 31sten der afgeloopene maand te paard wilde stijgen, door het glijden van zijnen voet uit den stijgbeugel, een' val gedaan en zich, gelukkig echter in eene ligte en niet verontrustende mate, aan den arm bezeerd heeft.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 8sten Januarij.

In het hoofdkiesdistrict Tilburg is, bij herstemming, tot lid der Tweede Kamer verkozen de heer mr. *P. Gouverneur*, met 845 stemmen; zijn mededinger, mr. *L. A. Lightenvelt*, had 278 stemmen.

— In het *Bosch Provinciaal Dagblad* leest men het volgende:

« Wij vernemen, dat bij arrest van het provinciaal geregtshof in dit gewest, bevestigd is het vonnis der arrondissements-regtbank alhier, waarbij

de notaris *Antonie van Dongelen* te Oudheusden, voor den tijd van drie maanden in zijne functiën is geschorst, wegens het niet werkelijk houden van zijn verblijf in de hem aangewezen standplaats Oudheusden."

«Men verzekert ons dat een geheel nieuw project van uitwatering voor Noordbrabant, door den heer *Fijnje van Salverda*, hoofd-ingenieur van den waterstaat alhier, dezer dagen der hooge regering is aangeboden. De strekking van het vroeger ontworpen uitwateringskanaal zoude door deze schets ten volle verkregen worden, en de ter uitvoerlegging van het plan op eenen meer doelmatigen voet geschoeid wezen. Ieder verwacht en beaamt de verwezenlijking van dit plan ten sterkste, te meer daar het niet alleen een kanaal van uitwatering maar tevens een navigatie-kanaal zoude worden. Het vroeger ontworpen uitwateringskanaal van 's Hertogenbosch op Geertruidenberg zou ruim 2 millioen kosten, en de gemeenten in de meijerij van deze stad wilden daarin 9 ton bijdragen. Het kanaal waarvan nu sprake is zou wel een niet minder kapitaal vorderen, maar door eene navigatie zoude dit kanaal meer nut opleveren, en men aan hetzelve de voorkeur moeten schenken."

— Z. M. heeft eervol uit hunne betrekking bij de directie der Marine te Rotterdam ontslagen, onder toekenning van wachtgeld, de commiesen: *J. F. Schooff* en *M. Verhaven*; de adjunct-commiesen, *B. Boodt* en *W. H. de Vletter*; de klerken, *P. J. Schoenmacher* (zich schrijvende: *Schumacher*), *H. Hopman*, *J. Oudijk van Putten*, *A. Torman*, *J. F. Schooff* en *C. H. D. Steinmetz*, en is de klerk *J. L. Pisuisse* van de directie der Marine te Rotterdam overgeplaatst bij die te Hellevoetsluis.

— Zijne Majesteit heeft bij onderscheiden besluiten goedgevonden, 1°. te benoemen: bij het wapen der kavallerie van het leger in Oost-Indie, tot luitenant-kolonel den majoor *F. C. H.* baron *van Utenhove*, van het 1sten regiment dragonders, en 2°. te verplaatsen bij het wapen der artillerie van het leger in Oost-Indie den 2den luitenant jhr. *L. de Casembroot*, van het 1ste regiment vesting-artillerie.

— Bij besluit van 5 Januarij jl., n°. 42, heeft Zijne Majesteit goedgevonden aan den heer mr. *A. P. Spoor*, met ingang van 1 Februarij aanstaande, eervol ontslag te verleenen als militie-commissaris in de provincie Noord-Brabant, onder dankbetuiging voor zijne in die betrekking bewezen langdurige diensten, en met vrijlating om zijne aanspraak op pensioen te doen gelden.

— Het Gemeentebestuur van de Willemstad heeft onlangs aan den Minister van Binnenlandsche Zaken verzocht, aldaar de vestiging eener aanlegplaats voor de passerende stoombooten te willen vergunnen, als zullende dit voor geheel Noordbrabant, vooral voor het noordelijk deel der provincie, zeer voordeelig zijn; thans verneemt men dat, op last des Ministers, tot uitvoering van dat plan het terrein is opgenomen en de teekeningen vervaardigd zijn.

— Uit Tilburg wordt het volgende vermeld:

«De laken-, duffel- en baaifabrieken alhier hebben in het afgeloopen jaar buitengewoon druk gewerkt, en het laat zich aanzien dat zij dit jaar nog meer zullen bloeijen, daar er, naar men verneemt, nog eenige fabrieken bijgebouwd en eenige vergroot zullen worden. De groote aanvoeren van allerlei soorten van vreemde wol blijven onophoudelijk voortduren. — Onlangs hebben twee vermame ingezetenen alhier eene koehaarspinnerij opgerigt, die door hare groote uitgebreidheid zoowel hier als in verscheiden omliggende dorpen aan vele honderden arme menschen werk verschaft, welke anders welligt tot meerderen last van het armbestuur zouden komen."

— Naar men verneemt, zijn door Z. M. de volgende benoemingen gedaan, als: de heer *F. van der Oudermeulen*, afgetreden president der Nederlandsche Handel-Maatschappij tot ridder met de ster van de Eikenkroon; de heeren *A. van Rijckevorsel* en *J. Staets Vriesendorp*, respectivelijk presidenten van de kamers van koophandel te Rotterdam en Dordrecht, en Jhr. Mr. *A. J. van der Beke Pastel*, president van de arrondissements-regtbank te Eindhoven, tot kommandeurs der orde van de Eikenkroon.

— Naar men verzekert, is tot nog toe volstrekt geene beslissing genomen omtrent de benoeming van een gouverneur-generaal voor Nederl. Indie, in plaats van wijlen den heer *Bruce*, en zijn de dezer dagen dienaangaande verbreide geruchten tot dusver geheel ongegrond.

— Het Collegie van Raden en Generaalmeesteren der Munt heeft ter kennis der ingezetenen gebragt, dat gedurende het jaar 1850 aan 's Rijks Munt de navolgende speciën zijn vervaardigd:

«A, *voor rekening van het Rijk*, 1,855,209 rijksdaalders ƒ 4,638,022.50, 2,208,466 vijf-en-twintig-centsstukken ƒ 552,116.50, 7,274,862 tiencentsstukken ƒ 727,486.20, 3,039,092 vijf-centsstukken ƒ 151,954.60, 2,000,400 halve cents ƒ 10,002.00 en B, *voor rekening van bijzondere personen*, 3,157,272 rijksdaalders ƒ 7,893,180.00; zijnde dus geslagen voor een gezamenlijk bedrag van dertien millioen negenhonderd twee en zeventigduizend zevenhonderd een en zestig gulden, tachtig cents, benevens eenige proefstukken van den dubbelen, enkelen en halven gouden Willem, den gulden en den halven gulden, met de beeltenis van Zijne Majesteit *Willem III*."

— In de *Geneeskundige Courant* leest men:

«Naar men verneemt, zal de heer *Snabilie*, eerste officier van gezondheid tweede klasse, en eerste officier van gezondheid bij het bureau van den Inspecteur-generaal, aan het hoofd der militaire geneeskundige dienst gesteld worden, terwijl eenige der oudste hoofd-officieren van gezondheid (waarschijnlijk *vier*) pensioen zullen ontvangen, en er vervolgens eene vermeerdering van het aantal chirurgijn-majoors zal plaats hebben."

— Het *Zondagsblad* zegt het volgende:

«Bij Koninklijk besluit zijn de tractementen onzer gezanten aanmerkelijk verminderd; de gezant te Brussel ontvangt ƒ 3000, die te Parijs ƒ 4000, die te Londen ƒ 8000, die te Weenen ƒ 2000, die te Berlijn ƒ 3000 en die te Petersburg ƒ 6000 minder. Daarentegen zijn die gezanten ontheven van de verpligting om aan hunne raden en secretarissen tafel en huisvesting te verstrekken."

— Gedurende de afgeloopene maand December is de werking der stoomtuigen, ter ontlediging van het Haarlemmermeer, gedeeltelijk door hooge boezemstanden belemmerd; het inbrengen der balansen bij den *Leeghwater* heeft den dienst van dit stoomtuig tot den 24sten doen ontberen, en de herstellingen aan de pompen van den *Lijnden* zijn nog niet geheel afgeloopen. Alzoo is de waterstand in het meer in gezegde maand 6 duim gerezen, zijnde het gemiddelde der waarnemingen op den 31sten bevonden te zijn 2.89 ellen beneden A. P.

— In de vergadering van het comité van voorzitters, secretarissen en algemeenen penningmeester van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, gehouden te Amsterdam den 30sten December ll., is de vraag overwogen, wat in den tegenwoordigen stand der zaken (de goedkeuring van de begrooting voor het departement van Binnenlandsche Zaken, op welke, na het verwerpen van het amendement van den heer *Groen van Prinsterer*, slechts ƒ 6000 voor die instelling, als genoegzaam voor de wezenlijke uitgaven, zijn uitgetrokken) behoorde te worden gedaan; en is, na breedvoerige wisseling van gevoelens dienaangaande, besloten, dat de Vier Klassen, in eene daartoe te beschrijven vergadering, bij monde harer voorzitters zullen worden uitgenoodigd, ingevolge den wensch van het comité, voorloopig hare werzaamheden te schorsen.

— Te Oisterwijk hebben in den nacht van Donderdag op Vrijdag ll. in drie verschillende huizen diefstallen plaats gehad, die echter, naar men verneemt, slechts van geringen aard waren. Men heeft de daders nog niet kunnen betrappen.

— In den vroegen morgen van den 4den dezer ontstond te Zwolle brand in het binnen-gasthuis in de Dieserstraat.

Het achterste gedeelte van dit gebouw wordt bewoond door een 30tal oude lieden en het voorste gedeelte, in twee woningen gesplitst, door de heeren *Worst*, meubelmaker, en *Ottignon*, parapluienverkooper. De brand begon in de werkplaats van den heer *Worst*, tastte daarna de woning van den heer *Ottignon* aan en werd eerst gebluscht, toen beide geheel uitgebrand en ingestort waren. Het torentje met de klok, op het voordak staande, vielen met een verschrikkelijk gedruisch naar beneden.

De aanzienlijke voorraad meubelen, hout en huisraad van den heer *Worst*, alsmede de goederen des heeren *Ottignon* zijn nagenoeg allen verbrand; de eerste zijn verzekerd bij de heeren *André de la Porte*, te Arnhem, à ƒ 9000, de tweede bij de heeren *de Jong* en C°. alhier, à ƒ 6000, en het gasthuis voor ƒ 25,000 bij den heer *B. J. van Sonsbeeck*.

De goederen der dames-vereeniging tot ondersteuning van armoede, op eene bovenverdieping van het gasthuis aanwezig, zijn mede verbrand, hetgeen een verlies van ƒ 2000 zal bedragen.

Naar men zegt beloopt de geheele schade ongeveer ƒ 30 à ƒ 40,000. Het brandspuit-personeel, onder de leiding van den heer *M. de* [illegible] en voor het eerst zelfstandig werkende, kweet zich met de meeste orde en ijver van zijn pligt.

De gasthuis-bewoners betrokken reeds weder het achterste gedeelte van het gasthuis.

— Te Breda zijn in het jaar 1850 geboren 226 zoons en 226 dochters, te zamen 452 kinderen; overleden 161 personen van het mannelijk en 166 van het vrouwelijke geslacht, te zamen 327, waaronder begrepen 25 doodgeboren en 4 in het garnizoens-hospitaal, gehuwd 88 paren.

— Te Schiedam zijn in 1850 geboren 522 kinderen, en wel 264 zonen en 258 dochters; overleden 422 personen en levenloos aangegeven 23 kinderen, terwijl 143 paren zijn gehuwd.

Te Gorinchem: geboren 313 kinderen; overleden 223 personen; gehuwd 91 paren.

Te Haarlem: geboren 511 zonen en 474 dochters, te zamen 985 kinderen, waaronder 15 paren tweelingen; overleden 632 personen, waarvan 317 van het mannelijk en 315 van het vrouwelijk geslacht; gehuwd 226 paren; eene echtscheiding.

Te Apeldoorn: geboren 335 kinderen, waarvan levenloozen 25; overleden 145 personen; gehuwd 76 paren.

Te Meppel: geboren van het mannelijk geslacht 118 en van het vrouwelijk geslacht 92; overleden van het mannelijk geslacht 78 en van het vrouwelijk geslacht 75; huwelijken 68; eene echtscheiding.

Te Hoogeveen: geboren 146 zonen, 121 dochters, te zamen 267 kinderen; overleden 192 personen; gehuwd 78 paren.

— Gedurende 1850 zijn te Delft, geboren 777 kinderen, als: 414 zoons en 363 dochters; gehuwd 185 paren; overleden 613 personen, als: 299 van het mannelijk en 314 van het vrouwelijk geslacht. Onder de geborenen zijn 11 maal tweelingen begrepen; onder het getal der overledenen en geborenen zijn begrepen 39 levenloos aangegeven kinderen, te weten 23 zoons en 16 dochters; onder het getal der overledenen zijn begrepen: 1°. 4 militairen, in de garnizoens infirmerie overleden, die tot andere gemeenten behooren, en 2°. 19 personen, die elders woonachtig waren.

— Te Rotterdam: geboren 3441 kinderen, zijnde 1769 jongens en 1672 meisjes; onder deze geboorten zijn begrepen 38 paren tweelingen en 1 paar drielingen. In het jaar 1849 bedroeg het getal geborenen 3312. Overleden 490 mannen, 595 vrouwen en 1673 kinderen, te zamen 2758 personen, waaronder niet begrepen 216 levenloos aangegeven kinderen; in 1849 bedroeg het getal overledenen 4094. Gehuwd 956 paren, in 1849 833 paren; echtscheidingen 5.

Te Kralingen: 150 geboren, zijnde 75 van het mannelijk en 75 van het vrouwelijk geslacht, waaronder 3 paren tweelingen; 110 overledenen, zijnde 61 van het mannelijk en 49 van het vrouwelijk geslacht, zijnde

onder dit getal begrepen 5 als levenloos aangegeven kinderen, gehuwd 45 paren; geene echtscheidingen.

Te Alkmaar: geboren 217 zonen, 187 dochters, te zamen 404 kinderen; overleden 137 personen van het mannelijk, 119 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 256, en met 14 levenloos aangegeven kinderen, te zamen 270; gehuwd 111 paren.

In de gemeente den Helder: 422 kinderen geboren, waarvan 225 zonen en 197 dochters; overleden 219 personen, waarvan 122 van het mannelijk en 97 van het vrouwelijk geslacht; gehuwd 118 paren; echtscheidingen geene.

Te Utrecht: geboren 1692 kinderen, waarvan 898 jongens en 794 meisjes, waaronder 32 paar tweelingen; overleden 1137 personen, waarvan 596 van het mannelijk en 568 van het vrouwelijk geslacht; gehuwd 530 paren; echtscheiding 1.

Te Brussel: geboren 5281 kinderen, als 2685 jongens en 2596 meisjes; in 1849 geboren 5273 kinderen; overleden, in 1850, 4796 personen, als 2097 mannen, 2200 vrouwen en 499 vreemdelingen; in 1849 overleden 5508 personen; huwelijken, in 1850, 1396; in 1849, 1259; echtscheidingen, in 1850, 6 en in 1849, 11.

— In het jaar 1850 zijn te Schiedam uit zee aangekomen en aldaar gelost 326 schepen. Naar zee gezeild 213 schepen, geheel of gedeeltelijk geladen met jenever, dakpannen enz. of in ballast, behalve de Oostindische schepen, van genoemde stad varende, die van Rotterdam hebben moeten worden bevracht, te zamen 215 schepen, benevens 95 ledig naar binnenlandsche havens.

Te Brouwershaven binnengekomen: voor Rotterdam bestemd, 48 schepen van Java (waarvan 1 buiten om naar Hellevoetsluis vertrokken en onder de aldaar binnengekomene vermeld is), en voorts 142 schepen uit andere havens, deels voor Rotterdam, deels voor Dordrecht, Schiedam, Amsterdam, Zierikzee en Vlaardingen bestemd. — Vertrokken 35, waarvan 16 van Rotterdam en 28 van Dordrecht.

Te Vere uit zee ter reede gekomen 21 schepen. Uitgezeild 24 schepen, alle van Middelburg.

Te Vlissingen, onder anderen, binnengekomen 3 schepen van Batavia naar Middelburg, 1 schip van Liverpool naar Dordrecht en 1 van Hull naar Middelburg.

Te Antwerpen aangekomen 1435 (236 minder dan het jaar te voren), metende 242,603 tonnen, waarvan 84 Nederlandsche.

Gedurende het jaar 1850 zijn uit laatstgenoemde haven, met 40 schepen, 7046 landverhuizers naar New-York, New-Orleans en Valparaiso vertrokken. In 1847 vertrokken van daar, met 102 schepen, 15,730; in 1848, met 66 schepen, 11,073, en in 1849, met 61 schepen, 10,260 landverhuizers, zoodat het getal elk jaar vermindert.

Te Hamburg uit zee gearriveerd 4094 schepen, tegen 3459 in 1849. Daaronder waren 353 onder Nederlandsche vlag. Voorts hebben 38 stoomschepen 535 reizen volbragt.

Door het Sleeswijk-Holsteinsche kanaal gepasseerd 2344 schepen, waaronder 396 onder Nederlandsche vlag, waarmede naar Nederland vervoerd zijn 4155 tonnen raapzaad.

— Door een Fransch ingenieur zal naar de Londensche tentoonstelling eene nieuwe machine worden gezonden, waardoor het een letterzetter mogelijk wordt 10,000 letters in het uur te distribueren, te zetten, te verbeteren en van interlinien te voorzien. Het werktuig bestaat uit twee gedeelten, welke ieder 74 duim bij 1 el hoogte en 20 duim diepte hebben; in deze beperkte ruimte zijn de 64,000 letters vervat, welke de zetter, volgens de berekeningen van den ingenieur, dagelijks noodig heeft; het geheel is in dier voege ingerigt, dat één man vier verschillende letters, romein en cursyf, kan zetten, zonder de letterkasten te verplaatsen en zonder zijne plaats te verlaten. Men is zeer verlangend, zich met eigen oogen van de waarheid dezer nieuwe uitvinding te overtuigen, waaraan door den ingenieur vijftien jaren gewerkt is.

— Twee inwoners van een plaatsje nabij Manchester ontmoetten elkander, eenige weken geleden, in de straten van Liverpool. De een, die ongehuwd was, wandelde alleen, de ander hield een jong meisje onder den arm, in wier bijzijn hij zijne wettige vrouw geheel scheen te vergeten. De naburen schudden elkander in het voorbijgaan de hand en ieder ging zijnen weg; maar op eens viel het den ongehuwde in, het paardje op den voet te volgen, en weldra vernam hij dat zijn buurman twee plaatsen op een naar Amerika bestemd schip gehuurd had. Te huis gekomen waarschuwt hij de verlatene vrouw, deze spoedt zich naar Liverpool en geeft den kapitein van het zeilree liggend vaartuig hare treurige omstandigheid te kennen. «Verlies geen tijd, antwoordt de brave man, ga naar huis om uwe reisbagaadje te halen, kom hier terug, en ik belast mij met het overige." De vrouw deed zoo en werd in stilte aan boord genomen, terwijl de kapitein gelegenheid vond om de mededingster even stil te ontschepen, het anker ligtte en vertrok. Men kan zich de gewaarwordingen des ontrouwen echtgenoots voorstellen, toen hij, in zijne kajuit gekomen, zijne wettige vrouw daar ontmoette.

Door de belanghebbenden zijn geligt de volgende door Z. M. verleende octrooijen: een octrooi in dato 11 October 1850, voor den tijd van tien jaren, verleend aan *F. E. Escudié*, woonachtig te Brussel, domicilium gekozen hebbende bij Mr. *P. C. F. Bluisse*, advokaat te 's Gravenhage, op de invoering van eene verbeterde wijze om alle soorten van teer en scheepsteer onbrandbaar door het vuur en onsmeltbaar door de zon te maken; een octrooi in dato 10 October 1850, voor den tijd van tien jaren, gerekend van den 8 Junij 1849 af, verleend aan *L. Roulet*, woonachtig te Brussel, domicilium verkozen hebbende bij Mr. *D. H. Levyssohn*, advocaat te 's Gravenhage, op de invoering van verbeteringen aangebragt aan de bijzondere wijze om het zeewater te distilleren en drinkbaar te maken, waarvoor hij den 8 Junij 1849 een octrooi voor tien jaren heeft verkregen, welke verbeteringen ook betreffen het distilleren en zuiveren van alle soorten van sterke dranken; een octrooi in dato 22 November 1850, voor den tijd van tien jaren verleend aan *E. de Vylder*, woonachtig te Brussel, domicilium gekozen hebbende bij *J. B. Legel*, te Amsterdam, op de invoering van een werktuig, dienende tot het maken van blokjes uit fijn steenkolen-gruis, en tot het vormen van de gewone metsel- of baksteenen; een octrooi in dato 5 December 1850, voor den tijd van tien jaren verleend aan *van Vlissingen, van Heel en Derosne Cail en Comp.*, te Amsterdam op de invoering van een verbeterden stoomketel, en een octrooi in dato als voren, voor den tijd van tien jaren verleend aan dezelfden, op de invoering van een uitdampingstoestel van dubbele en drievoudige werking, voornamelijk geschikt voor riet- en beetwortel-suiker-fabrieken.

De directie der Zangschool, opgerigt door het Departement Breda der Maatschappij: «*Tot nut van 't algemeen*," heeft de eer bij deze bekend te maken, dat er dezer dagen in die school een nieuwe cursus wordt geopend; weshalve de ouders, die wenschen hunne kinderen aan de lessen te laten deelnemen, worden verzocht zich daartoe, hetzij bij de Directie, hetzij op aanstaanden Zaturdag des middags ten twaalf ure, in het locaal der Departementale school, in de Karstraat, aan te melden.

BREDA, 8 Januarij 1851.

BAROMETER- EN THERMOMETERSTAND, TE BREDA.

Correctiën enz., als vroeger. (Zie *Bredasche Courant* 11 Julij 1850, N°. 55).

DECEMBER 1850.

	BAROMETER.		THERMOMETER.	
	8 u. 's morg.	2 u. 's nam.	8 u. 's morg.	2 u. 's nam.
1	76806	76859	+1,1°C.	+2,2°C.
2	7315	7312	2,9	4,5
3	7009	6896	2,5	4,6
4	6728	6542	0,0	7,8
5	7090	7267	6,9	9,2
6	7395	7407	8,0	10,2
7	7448	7287	2,1	7,1
8	7338	7283	0,3	0,6
9	7163	7146	—0,3	+2,5
10	7061	7004	+1,3	1,6
11	6680	6488	—1,3	—0,5
12	6359	6191	+0,5	+2,7
13	6207	5987	4,0	7,2
14	5765	5700	7,0	9,4
15	5171	4638	5,7	8,2
16	4204	5270	6,6	6,3
17	5133	5143	6,2	6,7
18	4363	4736	3,4	4,4
19	4281	4511	3,8	3,9
20	6093	6274	1,0	3,1
21	7161	7061	0,6	0,0
22	7186	7355	0,6	3,7
23	7844	7848	—0,4	+0,5
24	7545	7346	—0,2	0,0
25	6133	6191	0,0	+1,1
26	6470	6574	3,1	6,3
27	6670	6525	3,9	6,4
28	6692	6525	3,2	6,3
29	6597	6475	4,8	7,1
30	6124	5977	8,2	8,5
31	5771	5833	9,5	10,0

OVERZIGT DER WEERSGESTELDHEID IN 1850,

waargenomen te *Teteringen*, 's voorm. tusschen 7 en 8, 's nam. 1 ure.

MAANDEN.	TEMPERATUUR volgens FAHRENHEIT.			HEERSCHENDE WINDEN.	SOORT VAN WEDER.
	Hoogste.	Laagste.	Gemidd.		
Januarij.	43°	2° ond. 0.	27½°	O en Z-ZW.	Strenge, doch afwisselende vorst, met sneeuw, regen en storm.
Februarij.	50	30	41⅗	W-NW.	Grootendeels storm- en regenachtig, weinig of geen vorst.
Maart.	51	24	38⅗	N-NO, W-N.	Tot de helft goed en droog, voorts ruw, sneeuw, hagel en vorst.
April.	66	38	50	Z-ZW, W-NW.	Veel groeizaam; op het einde windrig, buijig en koud.
Mei.	73	38	54⅗	Z-ZW, W-NW.	Tot over de helft meest schraal en koud, voorts zeer groeizaam.
Junij.	80	48	62⅗	N-NO; W.	Zeer droog, veelal windrig.
Julij.	82½	51	63½	Z-ZW, N-NO.	In het begin ongestadig en windrig, voorts warm en groeizaam.
Augustus.	81	48	61	Z-ZW, W-NW.	Meest ongestadig, windrig; elders zware regen- en donder.
September.	67	39	54⅗	O-ZO, Z-ZW.	Over het geheel bestendig en droog, met vele schoone dagen.
October.	58½	30	45⅗	W-NW, Z-ZW.	Meestal vrij droog en bedaard, op het einde vochtiger.
November.	55½	24	44⅘	Z-ZW, W-NW.	Tamelijk bedaard en droog, weinig storm of regen; op 't einde wat vorst.
December.	49	40	38	Z-ZW. en W.	Buiten eenige rawe, regenachtige dagen, veel windstilten en mist; bijna geen vorst.
In het Jaar.	82½	2 ond. 0.	48½	Z-ZW; W-NW.	De winter langdurig en vrij streng. » Lente laat, en meest koel. » Zomer ongestadig en meest warm » Herfst bestendig, droog en zacht.

H. v. L.

Uitdeeling van Soep en Brandstoffen.

De Commissie ter uitdeeling van SOEP en BRANDSTOFFEN, met hare uitdeelingen een aanvang gemaakt hebbende, heeft de eer hare Stadgenooten te verwittigen, dat zij enkele kaartjes, regt gevende tot eene portie Soep, tegen den prijs van 10 Cents, verkrijgbaar heeft gesteld bij BROESE & COMP.

Stellen Kaartjes voor alle nog volgende uitdeelingen van Soep en Brandstoffen zijn verkrijgbaar bij den Heer J. P. DE MAN, in de Katerstraat.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 6 Januarij.

TARWE zonder handel.

ROGGE als voren aan Cons. verkocht: 119, 121 ℔ Pruissis. *f* 157, *f* 161; 129 ℔ N. dito *f* 183; 118 ℔ Gedroogde *f* 150.

GERST in één doen: 115 ℔ Jar. Deensche *f* 144; N. Zeeuws. Winter *f* 120.

HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: in April eerstk. $58\frac{1}{2}$ P. vl.; in Sept. eerstk. 57 P. vl.

LIJNZAAD zonder handel.

RAAPOLIE: op 6/w *f* $35\frac{1}{4}$; Vlieg. *f* $34\frac{1}{4}$; 1 Febr. eerstk. *f* $33\frac{3}{4}$; 1 Mei eerstk. *f* $34\frac{1}{2}$ à $\frac{1}{4}$; 1 Sept., 1 Oct., 1 Nov. en 1 Dec. eerstk. *f* $34\frac{1}{4}$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* 34; Vlieg. *f* 33; 1 Maart, 1 April en 1 Mei eerstk. *f* 33.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 37.

RAAPKOEKEN: per 1040 st., *f* 58 à 63. — LIJNKOEKEN: per 104 st., *f* $7\frac{1}{2}$ à *f* $11\frac{1}{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 8. JANUARIJ 1850.

Het Nederl. Mudde Tarwe (Oude)	van *f*	0,00	tot *f*	0,00.
Het dito dito Tarwe (Nieuwe)	» »	0,00	» »	7,30.
Het dito dito Rogge	» »	5,70	» »	5,75.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0,00	» »	5,70.
Het dito dito Boekweit	» »	0,00	» »	5,60.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,15.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven eneen vijf lood Nederl.			»	0,15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	$0,23\frac{1}{2}$.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,27.
Een Nederl. pond Tarwe-meel			»	0,16.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,15.
Een dito pond Boter			»	0,54
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f*	0,00	tot *f*	2,30.
Het 1000 Eiken Tenhout			»	2,60.
Het 1000 Doof Hout			»	2,00.
De kar Spaanders			»	2,85.
De » Struiken			»	2,80.
De 100 Mutsaard			»	3,50.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (7 *Januarij*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $56\frac{15}{16}$, $57\frac{1}{16}$, $56\frac{15}{16}$; 3 pCt. 67, $\frac{1}{4}$, 67; 4 pCt. $87\frac{7}{8}$; O. Ind. Leening 4 pCt. 87; Amort. Syndik. $3\frac{1}{2}$ pCt. $88\frac{3}{8}$; Aand. Rijnspoorweg 93; Id. Holl. spoorweg 62; Belgie $2\frac{1}{2}$ pCt. $47\frac{15}{16}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{5}{16}$; Fransche oblig. 3 pCt. $53\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$; Spanje Ardoins $12\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$; dito van 510 p. st. $12\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$; dito onbep. stukken $11\frac{15}{16}$; 3 pCt. $39\frac{1}{4}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $33\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$; Coupons $7\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$; Portugezen te Londen $35\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$; dito 4 pCt. $34\frac{13}{16}$, 35, $34\frac{13}{16}$; Rusland 105; dito 1828—29 104; Certif. $4\frac{1}{2}$ pCt. $94\frac{7}{16}$; 4 pCt. bij *Hope* $86\frac{7}{8}$, 87; Polen Aand. $143\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$; Oostenr. Metall. $70\frac{3}{8}$, $\frac{3}{4}$; Nieuwe $2\frac{1}{2}$ pCt. $37\frac{1}{2}$, $\frac{9}{16}$; Id. 5 pCt. $76\frac{1}{16}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{16}$; Brazilië $88\frac{1}{4}$; Peru $78\frac{1}{8}$.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.